

De BMA als instrument voor BKN

Lelystad, 8 september 2026

BasisKwaliteitNatuur & de akkerbouwsector

- Welke bijdrage kunnen akkerbouwers leveren aan de BKN?
- Hoe kan dit in beeld gebracht worden?
- Hoe kan inzet vanuit de akkerbouwsector gestimuleerd worden?

Basiskwaliteit Natuur voor Agrarisch gebied

- **Basiskwaliteit Natuur (BKN)** is een indicator die aangeeft of in een gebied de minimale ecologische condities aanwezig zijn om **algemene soorten** (zoals bepaalde broedvogels, dagvlinders en vaatplanten) in stand te houden en natuurlijke processen te ondersteunen, en daarmee een meetlat voor de ecologische kwaliteit van de leefomgeving in landelijk en stedelijk gebied.
- De **BKN-indicator** maakt duidelijk waar verbetering nodig is, en is een belangrijk instrument om de achteruitgang van algemene soorten om te keren en ecosysteemdiensten te waarborgen
- In Nederland was in 2018–2023 de BKN-kwaliteit **hoog** in slechts 9% van het agrarisch en 10% van het bebouwd gebied, bepaald aan de hand van de aanwezigheid van algemene soorten broedvogels, dagvlinders en vaatplanten. Deze soorten ontbreken echter vaak of nemen in aantal af.
- Dit geeft aan dat zowel in bebouwd als agrarisch gebied de **inrichting van het landschap, de milieuecondities en het beheer onvoldoende** zijn voor algemene soorten.

BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA)

- Achtergrond van de BMA: Slag maken met biodiversiteitsherstel en telers daarvoor belonen; benutten van het potentieel van het akkerbouwareaal
- De BMA legt de basis en zet in op een goede uitgangspositie ≠ monitoringsinstrument voor daadwerkelijke aanwezigheid van soorten
- Verbreding naar verduurzaming en doelsturing - op thema's als bodem & bemesting, gewasbescherming, biodiversiteit, CO2
- Versnelling vanuit ketenpartijen met focus op leveringszekerheid en Europese rapportageverplichting en stimuleren gebruik BMA voor doelsturing & provincies met financiering doelsturingpiloten
- Regierol BO Akkerbouw: verbinden, (digitale) doorontwikkeling, communicatie, kennisontwikkeling en handelingsperspectief

De BMA samengevat

- Biodiversiteit en duurzaamheid op akkerbouwbedrijven zichtbaar en meetbaar maken.
- **Werkt met:** acht Kritische Prestatie-Indicatoren (KPI's) – gelinkt aan de KPI-kernset.
- **Voordelen voor telers:**
 - Inzicht in prestaties & verbeterkansen; sturing op bedrijfs- en perceelniveau via de BMA-app; Mogelijkheid tot waardering en beloning (financieel of beleidsvrijstellingen)
- **Voordelen voor toepassers:**
 - Inzicht op basis van data, onderbouwing rapportages, sturing, inzicht in opgaves
- **Samenwerking:** Overheden, ketenpartners en financiers versterken de inzet van telers.
- **Praktijkervaring:** Pilots bij provincies en ketenpartijen (Farm Frites, HAK, Koopmans).
- **Inzicht:** Sinds eind 2025 is de BMA-app op Farmmaps beschikbaar – continue in ontwikkeling.

Kritische prestatie-indicatoren (KPI's)

1. **Percentage rustgewassen**
2. **Organischestofbalans**
3. **Stikstofbedrijfsoverschot**
4. **Milieubelasting gewasbeschermingsmiddelen**
5. **Percentage bodembedekking**
6. **Carbon Footprint**
7. **Natuur- en landschapsbeheer**
8. **Gewasdiversiteit**

De teler krijgt hiermee helder zicht op de eigen prestaties. De KPI's laten zien op welke indicatoren het bedrijf al goed presteert op het gebied van biodiversiteit en verduurzaming, en waar nog ruimte is voor verbetering.

De BMA-app

KPI's in de BMA-app

In de huidige versie van de BMA-app worden de volgende KPI's berekend:

1. Opbrengst per gewas
2. Stikstofbodemoverschot
3. Fosfaatoverschot
4. Effectieve organische-stofaanvoer
5. Ammoniakemissies
6. CO₂-emissies (carbon footprint)
7. Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
8. Impact van gewasbeschermingsmiddelen
9. Percentage rustgewassen
10. Groenbedekking
11. Gewasdiversiteit – randdichtheid
12. Gewasdiversiteit – Hill-Shannon-index
13. Gewasdiversiteit – gewasrotatie-index

Inzicht verkrijgen via de BMA-app

The banner features a background image of two men in a field, one holding a tablet. A semi-transparent dark rectangle is overlaid on the image. Inside this rectangle, on the left, is the Farmmaps logo (a diamond shape composed of four colored squares: green, yellow, red, and blue) and the text 'farmmaps' in white. Below the logo, the text 'AL JE DATA (C) LEK' is visible in large white letters. On the right side of the rectangle, there is a list of services and a navigation menu. The navigation menu at the top right of the banner includes links: 'OVER FARMMAPS', 'APPS', 'DEVELOPERS', 'FAQ', 'ACTUEEL', and 'CONTACT'. The list of services includes: 'BODEMCOOLSTOF', 'BEMONSTERING EUROFINS', 'BMA', 'EMISSIONSPROTOCOLLEN', 'IMAP', 'GRASLANDGEBRUIKSKALENDER', 'GRASSIGNAAL', 'GRIP OP GRAS', 'IRRIGATIEADVIES', 'NDICEA', 'PHYTOPHTHORA', 'STRIPBUILDER', 'TIPSTAR', 'TRIJNTJE', 'UITRIJWIJZER', 'VRA BODEMHERBICIDEN', 'VRA LOOFDODING', 'VRA PHYTOPHTHORA', 'VRA POTEN', 'VRA REKENMACHINE', 'VRA STIKSTOF BIJBEMESTING', and 'VRA ZONERING'. At the bottom center of the dark rectangle, there is a white arrow pointing downwards. The entire banner is framed by a dark border at the top and bottom. The top border contains the Farmmaps logo and the text 'farmmaps' on the left, and 'NL | EN | Q' on the right. The bottom border contains the URL 'https://www.farmmaps.net/nl/#' on the left.

[https://www.farmmaps.net/nl/#](#)

farmmaps

AL JE DATA (C) LEK

[↓](#)

[NAAR FARMMAPS](#)

OVER FARMMAPS **APPS** **DEVELOPERS** **FAQ** **ACTUEEL** **CONTACT**

- APPS
 - KOPPELING
 - DATA
 - PACKAGE DEAL
 - MOBILE APPS
- DEVELOPERS
 - BODEMCOOLSTOF
 - BEMONSTERING EUROFINS
 - BMA
 - EMISSIONSPROTOCOLLEN
 - IMAP
 - GRASLANDGEBRUIKSKALENDER
 - GRASSIGNAAL
 - GRIP OP GRAS
 - IRRIGATIEADVIES
 - NDICEA
 - PHYTOPHTHORA
 - STRIPBUILDER
 - TIPSTAR
 - TRIJNTJE
 - UITRIJWIJZER
 - VRA BODEMHERBICIDEN
 - VRA LOOFDODING
 - VRA PHYTOPHTHORA
 - VRA POTEN
 - VRA REKENMACHINE
 - VRA STIKSTOF BIJBEMESTING
 - VRA ZONERING

NL | EN | Q

BMA – KPI dashboard

Ecologische drempel- en streefwaardes zijn gebaseerd op wetenschappelijke literatuur.

BMA – KPI dashboard gewasniveau

103-107 Wintertarwe (Wintertarwe)

Opbrengst per Gewas

10.300 kg/ha

Doel: 8.400 kg/ha
Stro: 3.000 kg/ha

Stikstofoverschot

Aanvoer N (kg/ha)

Depositie	18
Fixatie	0
Bemesting	435

Afvoer N (kg/ha)

Opbrengst	172
Stro	29

Fosfaatoverschot

Aanvoer P2O5 (kg/ha)

Bemesting	47
-----------	----

Afvoer P2O5 (kg/ha)

Opbrengst	71
Stro	8

Effectieve organische stofvoorziening

	kg/ha
Gewasresten	2.100
Bemesting	2.739
Groenbemesting	875

Ammoniak emissies

Gewasresten	0
Groenbemester	0,76
Kunstmest	6,01
Dierlijke mest	0,94

Gebruik van Pesticiden

Actieve Ingrediënten

0,37 kg/ha

Doel: 0,7 kg/ha

Impact van pesticiden

Aanvraag met overschrijdingen

Drempelwaarde MBP	2
Streefwaarde MBP	2
Risico	2

Middel	Datum	Milieubelastingpunten (MBP)			Risico	
		Waterleven	Bodemleven	Grondwater	Bestuivers	Bestrijders
Tapir	13-04-2022	8,0	160,0	92,0	B	?
Pixxaro	13-04-2022	6,5	105,0	13,6	B	?

Drempelwaarde MBP <100, streefwaarde MBP <10, streefwaarde risico's geen B of C classificatie

Groenbedekking

0 %

Kan niet berekenen voor dit perceel

Rotatie index

0,4

Jaar	Gewas
2017	Aardappel
2018	Wintertarwe
2019	Suikerbiet
2020	Zomertarwe
2021	Zomergerst
2022	Wintertarwe

Stimulans

- **Vanuit de ervaring en de plannen met de BMA:**
 - Inzicht in en sturing op prestaties & verbeterkansen – via dashboard, studiegroepen, adviseurs
 - Mogelijkheid tot waardering en beloning (financieel of beleidsvrijstellingen)
- **In samenhang met BKN:**
 - Plezier en ervaring met toename in aantallen en diversiteit op het bedrijf
 - Samenhang in instrumenten; voorkom (net) niet op elkaar aansluitende verplichtingen en manieren van werken. Benut de BMA als instrument voor inzicht en monitoring
 - Laagdrempeligheid en aansluiting bij de dagelijkse praktijk – maak het haalbaar
 - Maatschappelijke waardering – brede communicatie over de inzet & bijdrage
 - Financiële waardering vanuit breed palet aan partijen – overheid, markt, pensioenfondsen

Meer informatie over de BMA
www.bo-akkerbouw.nl/bma

